

		بسمه تعالی		
		امتحانات ارتقای - شهریور ۱۳۸۹		مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه
		پاسخنامه		معاونت آموزش
				اداره امتحانات کتبی
				نام کتاب: نهج البلاغه، خطبه همام
				لطفاً فقط به ۱۰ سوال پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سوال آفر نمره داده نمی شود (هر سؤال ۲ نمره)
				<p>* بعده عَمَّنْ تباعد عند زهد ونزاهة ودنوّه مَمَّنْ دنا منه لَينٌ ورحمةٌ ليس تباعده بکبر و عظمة ولا دنوّه بمکر وخديعة.</p> <p>۱. با توجه به متن فوق، علت دوری متقین از برخی مردم و نزدیک شدنشان با بعضی دیگر را بیان کنید. (۲۸۸ (ع: ۲: ۱)</p> <p>دوری او از برخی مردم از روی زهد و پارسایی و نزدیک شدنش با بعضی از روی مهربان و نرمی است دوری او از تکبر و خودپسندی و نزدیکی از روی حيله و نیرنگ نیست.</p> <p>۲. لغات را ترجمه کنید. (ع: ۲: ۲)</p> <p>أ. صافون أقدامهم: ج. برپا ایستاده(گان)</p> <p>ب. حزمًا فی لین: ج. دوراندیشی در (عین) نرم خوئی</p> <p>ج. حاجاتهم خفيفة: ج. درخواست هایشان اندک</p> <p>د. قصدًا فی غنی: ج. میانه روی هنگام توانگری</p> <p>* تراه قريباً أمله قليلاً زَلَّلهُ خاشعاً قلبه قانعة نفسه منزوراً أكله سهلاً أمره حريزاً دينه ميّنة شهوته مكظوماً غيظه الخير منه مأمول والشر منه مأمون.</p> <p>۳. متن فوق را ترجمه کنید. (ع: ۲: ۲)</p> <p>پرهیزکار را می بینی که آرزویش نزدیک، لغزش هایش اندک، قلبش فروتن، نفسش قانع، خوراکش کم، کارش آسان، دینش حفظ شده، شهوتش در حرام مرده و خشمش فروخورده است مردم به خیرش امیدوار و از آزارش در امانند.</p> <p>۴. تلاوت قرآن متقین را طبق بیان امیر المؤمنین(ع) توصیف کنید. (ع: ۱: ۲)</p> <p>تالین لاجزاء القرآن یرتلونها ترتیلاً یخزنون به أنفسهم ویستثیرون به دواء دائهم فإذا مروّ بآیة فیها تشویق رکنوا الیها طمعاً وتطلّعت نفوسهم الیها شوقاً وظنّوا أنّها نصبُ أعینهم وإذا مروّ بآیة فیها تخويف أصغوا إلیها مسامع قلوبهم وظنّوا أنّ زفير جهنم وشهيقها فی اصول آذانهم.</p> <p>* ولا ینابز بالألقاب ولا یضارّ بالجار ولا یثمت بالمصائب ولا یدخل فی الباطل ولا یدخل فی الباطل ولا یخرج من الحقّ إنّ صمت لم یغمّه صمته وإن ضحک لم یعل صوته.</p> <p>۵. متن فوق را ترجمه کنید. (ع: ۲: ۲)</p> <p>مردم را با لقب های زشت نمی خواند همسایه را آزار نمی دهد در مصیبت های دیگران شاد نمی شود و در کار ناروا دخالت نمی کند و از محدوده حق خارج نمی شود.</p> <p>اگر خاموش است سکوت او اندوهگینش نمی کند و اگر بخندد آواز خنده او بلند نمی شود.</p> <p>۶. متقین هنگامی که مورد ستایش و تعریف قرار گیرند، چه می گویند؟ (ع: ۱: ۳)</p> <p>أنا أعلم بنفسي من غیری و ربّی أعلم بی منّی بنفسی.</p> <p>اللهم لا تؤاخذنی بما یقولون واجعلنی أفضل ممّا یظنون واغفر لی ما لا یعلمون.</p>

* يعمل الأعمال الصالحة وهو على وجل، يمسى وهمه الشكر ويصبح وهمه الذكر يبيت حذراً ويصبح فرحاً حذراً لما حذر من الغفلة وفرحاً بما أصاب من الفضل والرحمة.

۷. علت ترس و شادمانی متقین را با توجه به متن بیان کنید.

ترس برای اینکه دچار غفلت نشود و شادمانی برای فضل و رحمتی که به او رسیده است.

* عظم الخالق في أنفسهم فصغر ما دونه في أعينهم فهم والجنة كمن قد رآها فهم فيها منعمون وهم والنار كمن قد رآها فهم فيها معذبون. (ع: ۵۱: ۲)

۸. متن فوق را ترجمه کنید.

خداوند در جانشان بزرگ و دیگران کوچک مقدارند؛ بهشت برای آنان چنان است که گویی آن را دیده و در نعمت‌های آن به سر می‌برند و جهنم را چنان باور دارند که گویی آن را دیده و در عذابش گرفتارند.

* صبروا أياماً قصيرة أعقبتهم راحة طويلة تجارة مربحة يسرها لهم ربهم أرادتهم الدنيا فلم يريدها واسرتهم ففدوا أنفسهم منها. (ع: ۵۲: ۲)

۹. متن فوق را ترجمه کنید.

در روزگار کوتاه دنیا صبر کرده تا آسایش جاودانه قیامت را به دست آورند، تجارتی پرسود که پروردگارشان فراهم فرموده؛ دنیا می‌خواست آنها را بفریبد اما عزم دنیا نکردند می‌خواست آنها را اسیر خود گرداند که با فدا کردن جان خود را آزاد ساختند.

* أمّا النهار فحلما علماء أبرار أتقياء قد براهم الخوف برى القداح ينظر اليهم الناظر فيحسبهم مرضى وما بالقوم من مرضٍ ويقول لقد خولطوا ولقد خالطهم أمر عظيم لا يرضون من أعمالهم القليل ولا يستكثرون الكثير فهم لأنفسهم متهمون ومن أعمالهم مشفقون.

۱۰. أ. با توجه به متن، ترس الهی چه تأثیری در متقین دارد؟ ب. اگر کسی آنها را ببیند درباره آنها چه قضاوتی دارد؟ (ع: ۱: ۲)

أ. ترس الهی آنان را چونان تیر تراشیده لاغر کرده است. ب. می‌پندارد که آنها بیمار هستند.

۱۱. امیر المؤمنین(ع) خطاب به کسی که گفت: «فما بالک یا امیر المؤمنین» چه پاسخی داد؟ (ع: ۲: ۲)

امام پاسخ داد: وای بر تو هر اجلی وقت معینی دارد که از آن پیش نیفتد و سبب مشخصی دارد که از آن تجاوز نکند آرام باش و دیگر چنین سخنانی مگو که شیطان آن را بر زبانت رانده.